

Ἑλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμ. φύλλου 40 1 Ἰουλίου 2000

Θύμα ὁ ἄνθρωπος. Ἐγὼ καὶ σεῖς. Στό κλίμα τῶν ἀπανωτῶν καὶ ἐντυπωσιακῶν διακηρύξεων γιὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἰσότητα, ἀλυσωδεμένοι δεσμῶτες ἐμεῖς, οἱ ἀποδέκτες τῶν διακηρύξεων. Μέσα στὰ ἀλλεπάλληλα κύματα τῶν διευκολύνσεων καὶ τῶν παροχῶν, μέσα στὴν πλησμονὴ τῆς σύγχρονης εὐμάρειας, φτωχοί, φτωχότατοι. Μέσα στή βουή τῆς ξέφρενης διακίνησης ἀπὸ τόπο σέ τόπο, ἀπὸ χώρα σέ χώρα, ἀπὸ ἥπειρο σέ ἥπειρο, μόνοι μονότατοι.

Τά σχήματα τοῦ αἰῶνα, πού ἔδωσε, δέν κατάφεραν νά ξεπεράσουν τὴ νοοτροπία καὶ τὴ μεθοδεῖα τῆς ἐκμετάλλευσης. Ἔστησαν τοὺς μηχανισμοὺς τῆς ἀνάπτυξης στὴ διαλεκτικὴ τῆς ἄκρατης ὑλοφροσύνης. Προσάρτησαν καὶ καθήλωσαν τὸν ἄνθρωπο στὴ μηχανή. Ὡς ἐξάρτημα. Ἡ, μᾶλλον, ὡς δοῦλο. Πλαστογράφησαν τὸν πίνακα τῶν ἀναγκῶν του καὶ τῶν ὁραμάτων του. Σφράγισαν τὴ βαλβίδα τῶν ὑπαρξιακῶν ἀνησυχιῶν του. Καὶ τὸν ἔβαλαν νά δουλεύει μέ σκυμμένο τὸ κεφάλι στὴ γῆ καὶ μέ προσήλωσή στο τυποποιημένο πιάτο τῆς εὐμάρειας.

Απὸ τὴν αὐγὴ τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας ἴσαμε τὴν κονσερβοποιημένη νεωτερικότητα, οἱ ἄνθρωποι μοχθοῦσαν γιὰ τὸν ἐπιούσιο, ἀλλὰ εἶχαν καὶ τὴν εὐχέρεια νά τοποθετήσουν ἐλεύθερα τὴν ὑπαρξή τους στό γόνιμο ταξίδι τῆς ζωῆς. Ἰδιαιτέρως, κατὰ τὴ μακρὰ διαδρομὴ τῶν δύο χιλιετιῶν τῆς χριστιανικῆς οἰκουμένης, τὸ μεγάλο ὄραμα καὶ ἡ ἀδιαμφισβήτητη βεβαιότητα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ δρομολόγησε τὴν ἐλεύθερη καὶ συνειδητὴ λιτανεία τῶν

Θύμα ὁ ἄνθρωπος

ἀγίων, πού ἀποτέλεσε τή μεγάλη πρωτοτυπία, ἀλλά καί τήν ἀποκλειστική πνευματική δημιουργία τοῦ πλανήτη μας. Οἱ ἅγιοι μόχθησαν γιά νά ἀντιμετωπίσουν τά προβλήματα τῆς ἐπιβίωσης. Εἰσέφεραν τή σοφία τους καί τή δύναμη τῶν χειρῶν τους γιά νά στήσουν μνημεῖα ἀξιοθαύμαστα καί ἀνεπανάληπτα πολιτισμοῦ. Ἐξήσαν, ὅμως, καί τό πύρωμα τῆς δίψας, γιά τήν ἀλήθεια καί τήν ὁλοκληρία τοῦ ἀγιασμοῦ. Γιά τή συνάντηση μέ τόν Ἐνα καί Αἰώνιο. Πίσω ἀπό τόν ὁμορφο κόσμο ἀνακάλυπταν τό Θεό. Καί μπροστά στή θεία Σοφία καί στή θεία Δύναμη ἄδειαζαν τήν ἀνθρώπινη ἔπαρση καί γέμιζαν τίς καρδιές μέ τή μοναδική ὑπερδύναμη, τήν ἀγάπη.

Σήμερα, ἡ ὑλιστική μονοκρατορία καί ἡ παθιασμένη προσήλωση στή διαλεκτική τῆς οἰκονομικῆς ἀποκλειστικότητας, ἔχουν ἀνατρέψει τόν πίνακα τῶν μεγεθῶν. Ἐσβησαν ὅ,τι καταξιώνει τόν ἄνθρωπο, ὡς ὑπαρξη, ὡς μοναδικό πλάσμα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Καί ἐνέγραψαν, μέ παχειά γράμματα τίς ὑποσχέσεις γιά εὐμάρεια καί γιά ἀπολαύσεις, πού παραπλανοῦν καί ἀποπλανοῦν στούς τεχνητούς, ὀνειρώδεις παραδείσους τῶν αἰσθήσεων.

Η διαφήμιση ἐντυπωσιάζει τό μάτι μέ τίς σκηνοθετημένες ἀπεικονίσεις τῶν πλαστῶν κόσμων. Ἡ προπαγάνδα γεμίζει τήν ἀκοή μέ τίς ὑποσχέσεις τῆς καλοπέρασης καί τῆς εὐχέρειας στή χρήση καί στήν κατάχρηση τῶν ἀγαθῶν τῆς ἐκβιομηχανοποιημένης ἐποχῆς μας. Τά σπότης, πού διαφημίζουν τήν πανανθρώπινη μετοχή στήν παραγωγή καί στήν κατανάλωση, ἐγγράφονται στόν πίνακα τῆς ψυχῆς καί τροφοδοτοῦν τά ὄνειρα. Καί τά συνθήματα, πού ἐκπορεύονται ἀπό τοὺς στημένους ὀργανισμούς, σαλπίζουν τό παραπλανητικό, χιλοειπωμένο τραγούδι, τόν ὕμνο στόν ἄνθρωπο, στήν ἐλευθερία του καί στήν καλοπέρασή του.

Αλλά ἂν γιά λίγο σταματήσει ὁ θόρυβος τῶν μηχανῶν, ἂν διακοπεῖ τό πλάνο τραγούδι τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν καί τῆς σπάταλης εὐμάρειας, ἀρχίζει νά ἀκούγεται ὁ πνιγμένος καὺμός. Ὁ θρῆνος, γιά τή χαμένη ἐλευθερία καί ἡ ἀγωνία, γιά τόν ἐγκλωβισμό τῶν ὑπάρξεων στά σχήματα τῆς ἐκμετάλλευσης. Ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι ὁ ἄρχοντας, πού ἀπολαμβάνει τά ἀγαθὰ τοῦ πολιτισμοῦ καί μπορεῖ νά προσδιορίσει ἐλεύθερα τό βηματισμό του πρός τήν αἰωνιότητα. Εἶναι ὁ σκλάβος. Ὁ ὑπηρέτης τῶν συμφερόντων τῶν μεγάλων ἐκμεταλλευτῶν. Τῶν ἐξουσιαστῶν τοῦ κόσμου καί τῶν καταχραστῶν τοῦ ἀνθρώπινου μυαλοῦ καί τῆς ἀνθρώπινης δύναμης. Οἱ ἰσχυροί τοῦ πίνουν τό αἷμα. Καί τόν ἀφήνουν νά πεθάνει στήν ἄκρη τοῦ πεζοδρομίου.

Η ψυχή, ἡ ὑπαρξη, οἱ ἀγωνίες τοῦ προσανατολισμοῦ καί ἡ γεύση τῆς μετοχῆς στήν οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ εἶναι καρποί ἀπαγορευμένοι. Εἶναι ἀναζητήσεις ξεγραμμένες ἀπό τόν πίνακα τῶν παροχῶν τοῦ μηχανοποιημένου πολιτισμοῦ μας.

Τό consensus

Α ινιγματική και άπροσδιόριστη ήταν η παρθενική παρουσία στη δημόσια σκηνή του νέου Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου πρίν δυό χρόνια. Γι' αυτό και οι αποτιμήσεις διακλαδώθηκαν σε φάσμα ευρύτατο.

Η όρμητική επέλασή του στην επικαιρότητα με τίς απανωτές δηλώσεις του και η άδιαμφισβήτητη εξοικείωσή του με τὰ ΜΜΕ προκάλεσαν στο καταπονημένο εκκλησιαστικό πλήρωμα αφύπνιση της έλπίδας, πώς η Έκκλησία της Ελλάδος αρχίζει νά γράφει μιά νέα σελίδα. Καί δημιούργησαν, σε πρώτο πλάνο, τήν παρήγορη ανάλαμπή του ένθουσιασμού και του μαχητικού πνεύματος. Ο λαός, ό άφοσιωμένος στο πρόσωπο Ίησού Χριστού, άρχισε νά πιστεύει, ότι, με τόν Χριστόδουλο στο τιμόνι του ιερού σκάφους, σύντομα η Έκκλησία θά υπερνικήσει τόν απομονωτισμό και τόν έπαρχιωτισμό της παγερής και άγονης είκοσιπενταετίας του Σεραφείμ και θά βγει με θάρρος και με λόγο πειστικό, στο άνοιχτό γήπεδο τών σύγχρονων άναμετρήσεων. Όχι γιά νά προκαλέσει άνώφελες τηλεοπτικές έντυπώσεις. Άλλά γιά νά δώσει μήνυμα λυτρωτικό στά κουρασμένα πλήθη. Καί γιά νά φέρει στη χειμωνιά του ύλισμού και του προκλητικού άτομισμού τήν άνοιξη της έλπίδας και τήν ευωδιά της αγάπης.

Όστόσο, παράλληλα με τόν ένθουσιασμό, άρχισε, έντελώς πρώιμα, νά λειτουργεί και τό βαρίδι της ύποψίας και, κατά προέκταση, του φόβου. Η προσωπική ιστορία του διαδόχου του Σεραφείμ προκαλούσε άνησυχίες και άναστολές στους γνώστες τών κινήσεων του παρασκηνίου και στους σοβαρούς άναλυτές. Έδινε τό στίγμα της συνέχειας μιās τακτικής, πού δέν άντλεί τήν έμπνευση και τά ύποδείγματα από τά χρονικά τών φωτισμένων Πατέρων και τών Αγίων, αλλά από τούς σκοτεινούς θαλάμους της δολοπλοκίας. Καί σήμαινε τό σάλπισμα της επιφύλαξης, πώς και ό νέος προκαθήμενος θά άσκήσει κοσμική, προσωποπαγή έξουσία, στο κλίμα του συγκεντρωτισμού και της αύθαιρεσίας και θά έγκαταλείψει τά δύσκολα εκκλησιαστικά προβλήματα στη χωματερή της άδιαφορίας.

Η άνώμαλη είσπήδηση του κ. Χριστοδούλου στο Μητροπολιτικό θρόνο της Δημητριάδος κατά τή διάρκεια της δικτατορίας Ίωαννίδη και η διακίνησή του, γιά μιά όλόκληρη τριακονταετία, στά παρασκήνια της εκκλησιαστικής διαπλοκής, είχαν σταμπάρει τό προφίλ του. Καί σηματοδοτούσαν τό σκοτεινό όρίζοντα, στόν όποίο θά μπορούσε νά κινηθεί και ως προκαθήμενος του Σώματος τών Έπισκόπων. Οί πράξεις του και οι τραγικές παραλείψεις

του, στή ροή τῆς τριακονταετίας, είχαν αφήσει στίς συνειδήσεις τῆς πλειοψηφίας τοῦ πληρώματος τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ὡς κατακάθι θολό καί πικρό, τήν ἐπιφύλαξη καί τήν ἀμφισβήτηση.

Οἱ δύο αὐτές ἀντίρροπες ἀποτιμήσεις τῆς προσωπικότητας τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου, θετικές καί, ταυτόχρονα, ἀρνητικές, τόν ἐγκατέστησαν στό θρόνο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καί στήν ἔδρα τοῦ προέδρου τῶν Συνοδικῶν Σωμάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπό προθεσμία καί ὑπό ἔλεγχο. Ὁ λαός, ὁ πολὺς λαός, πού ἀγαπάει τήν Ἐκκλησία καί λαχταράει νά τῇ δεῖ νά ἐκπληρώνει, κάτω ἀπό τήν πνοή καί τήν ἔμπνευση τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τήν ἀποστολή της, ἔμεινε μέ τό ἀνήσυχο βλέμμα του καθηλωμένο στή φυσιογνωμία του. Παρατηροῦσε, σχολίαζε καί ἀποτιμοῦσε. Προσδοκοῦσε, μέ κρυφή ἐλπίδα, τήν ἀπάλειψη τῶν λεκέδων τῆς πρόσφατης ἐκκλησιαστικῆς συμπεριφορᾶς του. Τήν ἀνύψωσή του πάνω ἀπό τήν ὑποπτη διαπλοκή καί τή μολυσμένη ἀτμόσφαιρα τῶν παθῶν καί τῶν ἐμπαθειῶν. Τό δυναμικό γύρισμα τῆς ἱστορικῆς σελίδας. Τῇ διακίνησή του καί τῇ διακονία του στίς εὐαγγελικές προδιαγραφές τῆς ἐντιμότητας, τῆς σεμνότητας, τοῦ ἁγίου βίου, τοῦ ἀπόλυτου σεβασμοῦ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῆς ἀδιαμφισβήτητης ἀξιοκρατίας.

Οἱ παράγοντες, πού περιφέρονται καί δραστηριοποιοῦνται ἔξω ἀπό τόν αὐλόγυρο τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἄθρη ἰντελιγκέντσια, ἡ κομματική νομενκλατούρα καί τά ρετάλια τοῦ ξεφτισμένου

Μαρξισμοῦ στάθηκαν καί αὐτοί ἐπιφυλακτικά, ἀλλά μέ ἄλλη πρόθεση καί μέ ἄλλη προοπτική. Γιά νά μετρήσουν, μέ τά δικά τους κριτήρια καί μέ τό μεγεθυντικό φακό τῆς ἀντιπαλότητας, τό εἰδικό βάρος τῆς προσωπικότητας τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου. Νά χαρτογραφήσουν τίς ἀδυναμίες του. Καί νά μεθοδεύσουν, μέ ἀκρίβεια, τή δική τους, καινούργια ἐπίθεση.

Ὁ δημοσιογραφικός κόσμος, ὁ φιλικός καί ὁ ἀντίπαλος, ἔδειξε, πῶς δέν εἶναι ἔτοιμος νά βγάλει στό τυπωμένο χαρτί ἢ στή βιτρίνα τῆς ἠλεκτρονικῆς πληροφόρησης ὀριστικά συμπεράσματα. Νά καταδείξει μέ ἀκρίβεια τό εὖρος τῶν πνευματικῶν ἐφοδίων τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου καί τῶν ὀργανωτικῶν δυνατοτήτων του. Οἱ καλοπροαίρετοι καί οἱ πληρωμένοι τόν παρυσίασαν τυλιγμένο σέ ἄφθονο θυμίαμα ἐλπίδας. Οἱ καθηλωμένοι, ἀπό τίς μαγευτικές σειρήνες τῆς ἀθείας, στό ἰστίο τῆς ἀρνήσεως δέν παρέλειψαν νά σπεῖρουν στή λεωφόρο τῆς προέλασής του τά ζιζάνια τῶν ἀρνητικῶν ἐκτιμήσεών τους καί τῶν ἀμφισβητήσεών τους. Προσπάθησαν νά ἀμαυρώσουν ὄχι μόνο τήν ἀρχιεπισκοπική εἰκόνα, ἀλλά, σέ καθολικό πλάνο, ὁλόκληρη τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί τούς λειτουργούς της.

Καί οἱ παράγοντες τῶν κατεστημένων ἐξουσιῶν, τοῦ κυβερνητικοῦ δέντρου καί τῶν καθιδρυμάτων, πού καταλογραφοῦνται-σωστά ἢ στρεβλωτικά-στίς πνευματικές δυνάμεις τοῦ τόπου, ἔμειξαν τήν ἐπιφυλακτικότητα μέ τήν ἀβρότητα καί ἔμειναν στό πεζοδρόμιο νά παρακολουθοῦν πῶς θά μεθοδέψει ὁ κ. Χριστόδουλος τό βηματισμό του καί πῶς θά προχωρήσει στήν ὕλοποίη-

ση τῶν ὁραμάτων του καί τῶν ἐπαγγελιῶν του.

Ἄν κανεῖς φυλλομετρήσει, μέ τήν ψυχρότητα, πού ἐξασφαλίζει ἡ ροή τοῦ χρόνου, τά δημοσιεύματα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, θά διακρίνει τή ρευστότητα καί τόν κυματισμό τοῦ δημόσιου φρονήματος. Τήν ἀνάπτυξή του ἀπό τήν ἀκρότητα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καί τῶν χειροκροτημάτων στή μεσότητα τῆς ἐλπιδοφόρας προσδοκίας καί ἀπό κεῖ στήν παγερή ἀκρότητα τοῦ σκεπτικισμοῦ καί τῆς «*χολῆς πικρίας*».

Ὡστόσο, κανένας ἐκείνη τή στιγμή δέν ἀρνήθηκε στόν Ἀρχιεπίσκοπο τήν προσπέλαση στά ΜΜΕ, τήν κρούση τῆς θύρας τῶν τηλεοπτικῶν καναλιῶν καί τό ἀνοιγμα τῆς γραμμῆς τοῦ ἐπικοινωνιακοῦ διαλόγου. Ἐκκλησιαστικές ἐφημερίδες καί περιοδικά ὑποδέχτηκαν, ἄλλα μέ ἐνθουσιασμό καί ἄλλα μέ κρατημένο ἐγκώμιο, τήν ἐμφάνισή του στήν καυτή ἐπικαιρότητα καί στά φωτεινά παράθυρα. Ἐφημερίδες τοῦ πολιτικοῦ χώρου τοῦ παραχώρησαν τίς στήλες τους γιά νά ἐκφραστεῖ ἀδέσμευτα καί νά προσδιορίσει τοὺς στόχους του καί τήν κλιμάκωση τῶν προσπαθειῶν του. Τηλεοπτικά κανάλια τοῦ ἀνοιξαν τίς πύλες, γιά νά προβληθεῖ στίς ὁθόνες τους, νά ρθεῖ σέ πρώτη καί ἄμεση ἐπαφή μέ τίς πλατειές μάζες τῶν τηλεθεατῶν καί νά ὑπογράψει μπροστά τους συμβόλαιο πνευματικῆς πατρότητας.

Εἶναι γεγονός, ὅτι κανένα κλιμάκιο τοῦ δημόσιου βίου δέν τόν ἀπώθησε ἐκθιαστικά στό πεζοδρόμιο τῆς σιγῆς ἢ στό σκιερό περιθώριο τῆς κοινωνικῆς

ἀδράνειας. Ὅλοι σεβάστηκαν τήν ἐλευθερία του καί τό ρόλο του. Καί ὅλοι ἄφησαν μπροστά του ἀνοιχτό τό δρόμο τῆς δημιουργίας καί τῆς προβολῆς.

Ὅμως, καθώς ἀρχίζουν νά πληθαίνουν οἱ ἐμφανίσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου στά ΜΜΕ καί νά σωρεύονται σέ θημωνιές τυπωμένου χαρτιοῦ οἱ δηλώσεις του, οἱ ὀργισμένες κριτικές του καί οἱ ἀνεδαφικές ἐπαγγελίες του, οἱ ἐκτιμήσεις καί οἱ ἀπόψεις τῶν ἀποδεκτῶν διαφοροποιοῦνται. Δέν συμπορεύονται καί δέ συναρμόζονται στή σκιαγραφία ἐνιαίου πορτραίτου. Ἀποσπασματικές καί εὐκαιριακές, καθώς εἶναι, δέν συμπληρώνουν τό πάζλ τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς εἰκόνας. Δέ βρίσκονται σέ ἑναρμόνιση καί σέ consensus. Κάποιοι δημοσιογράφοι, ξετρελλαμένοι ἢ πληρωμένοι, φτάνουν νά ἀνυψώσουν τόν κ. Χριστόδουλο στό βάθρο τοῦ Μεσσία. Κάποιοι ἄλλοι, σκεπτικιστές, κρατοῦν ἀποστάσεις. Καί κάποιοι ἀρχίζουν δειλά νά ἐπικρίνουν τήν πυκνότητα τῶν ἐμφανίσεων του στά ΜΜΕ καί τίς ἀτάκες, πού ἐκτοξεύει γιά νά ἐντυπωσιάσει καί νά αἰχμαλωτίσει τό λαϊκό φρόνημα.

Καί ἀπό τοὺς ἀνθρώπους, πού συζητοῦν στοὺς χώρους τῆς ἰδιωτικῆς ἀναστροφῆς τους καί προσπαθοῦν νά ζυγίσουν τόν καινούργιο ἀστέρα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, δέν εἰσφέρεται ὁμόφωνη κρίση καί δέν ὑφαίνεται ἡ ἀπόλυτη συμφωνία. Κάποιοι, ἴσως οἱ περισσότεροι, διαπιστώνουν, ὅτι ἔχουμε φύγει ἀπό τή σκιά τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀδράνειας καί ἔχουμε μπεῖ στό ἀνοιχτό γήπεδο τῆς ἀγωνιστικῆς παρουσίας καί τῶν πολλαπλῶν κοινωνικῶν ἀθλημάτων. Καί κάποιοι, οἱ λίγοι, ἀντιπαραθέτουν στόν ἐνθουσια-

σμό τήν ἐπιφύλαξη καί τήν ἀνάγκη μακρότερης προσμονῆς καί προσεκτικότερης δοκιμῆς.

✠

Ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος δέν καταδέχεται νά στρέψει τό βλέμμα πρὸς τήν πτέρυγα τῆς ψυχραιμίας καί τῆς ἀμφισβήτησης. Δείχνει κουρδισμένος ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους, πού ξεχύθηκαν στή δημοσιογραφικὴ ἀγορά καί συνεπαρμένος ἀπὸ τὴ μαγεία τῆς ὑπεροχικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας. Νοιώθει καταξιωμένος(!) ἡγέτης. Ὅριο τῆς παραδοσιακῆς συντηρητικότητος καί κανόνας ἀξεπέραστος τῆς προοδευτικότητος. Θά φτάσει, στὸ δεύτερο χρόνο τῆς θητείας του νά νομοθετήσει, μὲ ἐγκύκλιό του πρὸς τοὺς ἱερεῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὅτι: *«δέν ἐπιτρέπω σέ κανένα νά εἶναι παραδοσιακότερος ἐμοῦ, οὔτε προοδευτικότερος ἐμοῦ»*.

Μέ τήν αὐτοσυνειδησία τοῦ «πρώτου» καί τοῦ «ἡγέτη», ἔδειξε στό λαό πρόσωπο ἀλαζονίας. Καί περιφρόνησε κάθε κριτικὴ, πού, δειλά, ἄρχισε νά ἐμφανίζεται στό καντράν τοῦ δημόσιου λόγου. Ἐκανε γάμο, ὄχι ἱερό, ἀλλὰ ἀνίερο, μὲ τὰ ἠλεκτρονικὰ μέσα προβολῆς. Καί ἐπέλεξε νά περπατάει καί νά διατυπώνει φλύαρη, ἀλλὰ ἀναποτελεσματικὴ παρέμβαση σέ σημαντικές ἢ καί σέ ἀσήμαντες ἀνακυκλώσεις τῆς κοσμικῆς διαφθορᾶς. Μὲ παθιασμένη ἔκφραση προσώπου, μὲ τόνο φωνῆς ἀνεβασμένο στό ὕψος τῆς ὀργῆς, ἄρχισε νά γαζώνει ὅλα τὰ στρώματα τῆς κοινωνίας μας μὲ τοὺς ἐλέγχους του καί νά προσπαθεῖ νά καθλώσει στό σκαμνὶ τοῦ κατηγορούμενου ὅλους, ἀπὸ τὸν ἀνώτατο ἄρχοντα ἴσαμε τὸν τελευταῖο πολίτη. Οἱ μόνοι, πού παρέμειναν στό ἀπυρόβλητο,

ἦταν οἱ ἡγεμόνες καί οἱ ἡγεμονίσκοι τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ἀδελφικοὶ φίλοι ἢ οἱ ἀντίπαλοι τοῦ κ. Χριστοδούλου. Ἡ συνομοταξία τῶν Μπεζενίτηδων καί Κρικρήδων καί ἡ συνομοσπονδία τῶν Καρανικολήδων καί Σετάκηδων. Αὐτοὺς ὅλους ἢ τοὺς ἐναγγαλίστηκε καί τοὺς εὐνόησε ἢ τοὺς φοβήθηκε καί δέν ἀποτόλμησε νά τοὺς θίξει μὲ τήν κριτικὴ του καί μὲ τίς ἀπειλές του.

✠

Οἱ Χολλυγουντιανὲς ἐμφανίσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, οἱ Μεσσιανικὲς ἐξαγγελίες του, οἱ ex cathedra ἐπιπλήξεις του, καθὼς συνεχίστηκαν, μὲ ἀμείωτη ἔνταση, γιὰ δύο ὀλόκληρα χρόνια, τὸν κράτησαν ὀρθιοὺς στήν πασαρέλα τῆς ἐπικαιρότητας καί τὸν ἔθρεψαν μὲ τήν ἔπαρση τῆς ὑπεροχῆς. Ἐδωσαν, ὅμως καί στίς κλιμακωμένες ἐξουσίες καί στό λαό τήν εὐχέρεια νά τὸν σπουδάσουν καί νά ἐκτιμήσουν τό εἰδικό θάρος τῶν λόγων του καί τήν ποιότητα τῶν πράξεων του.

Δυὸ ὀλόκληρα χρόνια ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀκούει τὸν Ἀρχιεπίσκοπο, σφυγμομετρεῖ τὸν πυρετό τῆς ἔπαρσής του, μετράει τό εὖρος τῆς ἀνειλικρίνειας του, ἀποτιμᾷ τήν ἀπαξία τῶν ἔργων του. Καί καταλήγει στὰ συμπεράσματά του. Πρὶν τὰ δύο χρόνια ἡ συμπεριφορὰ καί ὁ λόγος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, καθὼς κονταροχτυπιόνταν, ἐμφανίζονταν ὡς τὰ μεγάλα αἰνίγματα, πού διαφοροποιοῦσαν τίς ἐντυπώσεις καί κλιμάκωναν τίς γνώμες. Τώρα, ἡ πληθώρα τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν ἐκδηλώσεων βοήθησε στήν κριτικὴ ἐπεξεργασία τοῦ ἀντιφατικοῦ ὑ-

λικού και στή δημιουργία ενός consensus. Οί αποδέκτες των λόγων του και των ενεργειών του, έχθροί και φίλοι, έφτασαν σέ κοινή συμφωνία. Κατάφεραν νά αποτιμήσουν στό σύνολό της τήν αρχιεπισκοπική προσωπικότητα και νά συναντηθούν στά συμπεράσματά τους.

Οί πολύ θερμοί, πού χειροκροτούσαν άσταμάτητα στίς πλατείες και στούς ναούς, έκφράζοντας τόν ένθουσιασμό τους και τήν προσήλωσή τους στό πρόσωπο του κ. Χριστοδούλου, συνέστειλαν τίς παλάμες τους και κρατήθηκαν, λίγο απογοητευμένοι, λίγο σοκαρισμένοι, μετά από τή διαπίστωση, ότι δέν έναρμονίζεται ό λόγος του μέ τήν πράξη του. Οί νηφάλιοι, πού από τήν πρώτη στιγμή φυλάχτηκαν στή σκιά της προσμονής και απέφυγαν κάθε άμετρία χαράς και χειροκροτημάτων, έννοιωσαν θλίψη, πού δέν κατάφεραν νά πυροδοτήσουν τό φυτίλι της έλπίδας και νά συμπορευτούν μέ τόν 'Αρχιεπίσκοπο σέ μόχθο δημιουργίας και σέ ύμνωδία δοξολογίας. Και οί αντίπαλοι, εκείνοι, πού πάντοτε περιμένουν τό σκόνταμμα των έκκλησιαστικών ήγετων και τή μείωση του κύρους της Έκκλησίας, άρχισαν νά έπεξεργάζονται τά αρχιεπισκοπικά όλισθήματα και νά διοχετεύουν στό λαό τά συνθήματα της χαιρεκακίας τους.

“Όλοι, όμως, καθώς βάζουν, μέ τή δική τους έμπνευση και μέ τό δικό τους πινέλο, τίς φωτοσκιάσεις στό πορτραίτο του νέου προκαθημένου, συνθέτουν τή μιά προσωπικότητα, πού τήν πλησίασαν μέ τή δική τους διαίσθηση, αλλά τήν αποκρυπτογράφησαν καθολικά και όμοιόμορφα.

‘Όποιαδήποτε έφημερίδα και όποιοδήποτε περιοδικό και άν πιάσει κανείς σήμερα, όποιαδήποτε στήλη και άν έρευνήσει, τό επίκαιρο ρεπορτάζ ή τό κριτικό σημείωμα, τόν κοινωνικό προβληματισμό ή τή γελοιογραφία, θά δεί νά προβάλλουν τά άδιαμφισβήτητα χαρακτηριστικά του 'Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου σέ μιά συμφωνία άπόψεων και σέ μιά πανομοιότυπη άποτίμηση.

‘Ο σημερινός προκαθημένος της Έκκλησίας της Ελλάδος είναι, κατά κοινή όμολογία, πληθωρικός στά λόγια και στίς έξαγγελίες και φτωχός, φτωχότατος σέ έργο δημιουργίας. Είναι ό τηλεοπτικός άστέρας, πού προσπάθησε νά κλέψει τήν παράσταση της δημοτικότητας ή, σωστότερα, της δημαγωγίας, αλλά, πού, ή πυκνή εμφάνισή του στό γυαλί άρχισε νά κουράζει τό όπτικό νεύρο των τηλεθεατών και νά μαδάει τά ροδοπέταλα της δόξας του. Είναι, κατά τή δημοσιογραφική έκφραση, «'Αθηνών και πάσης τηλοψίας», αλλά δέν είναι ό σοβαρός ποιμένας, πού φυτεύει στίς καρδιές τήν αλήθεια, μέ τό χαρισματικό λόγο του και μέ τή σεμνή, άνεπιτήδευτη παρουσία του. Είναι ό σκηνοθέτης της ύποκριτικής δραματουργίας και της κοσμικής φαντασμαγορίας στήν αύλή της Έκκλησίας, αλλά δέν είναι ό άγωγός του Παναγίου Πνεύματος και ό λειτουργός του μυστηρίου της Πεντηκοστής. Είναι ό έπιτήδειος τεχνίτης της παρασκηνιακής δολοπλοκίας, αλλά δέν είναι ό προαγωγός του καθαρού Συνοδικού πνεύματος και της «έπί τό αυτό» ελεύθερης πρόσκλησης των ποιμένων, μέ τήν άρμοδιότητα της συνεργασίας και συνυπευθυνότητας στήν αντιμετώπι-

ση τῶν προβλημάτων τῆς ἐποχῆς. Ὁ Χριστόδουλος εἶναι ὁ νοσταλγός τοῦ πολιτικοῦ μπαλκονιοῦ, ἀλλά δέν εἶναι ὁ κυρίαρχος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἁμβωνα, πού ἐπιβάλλεται μέ τό μετρημένο βιβλικό λόγο καί μέ τήν ἀκτινοβολία τοῦ παραδείγματος.

Σ' αὐτές τίς διαπιστώσεις συμφωνοῦν ὅλοι, ὅσοι γνώρισαν εἴτε ἀπό κοντά εἴτε ἀπό ἀπόσταση τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο. Αὐτό εἶναι τό consensus, ἡ «συμφωνία» τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ μόνος, πού, ἴσως, διαφωνεῖ, εἶναι ὁ ἴδιος. Αὐτός μένει στήν ἀπόλαυση τῶν μεθοδευμένων ἀπό τό περιβάλλον του, ψεύτικων καί ὑποπτων χειροκροτημάτων. Καί ἐπιμένει νά ἀπωθεῖ τή νηφάλια κριτική καί τήν ἐναγώνια διαμαρτυρία τῶν ἀνθρώπων, πού ἀγαποῦν τήν Ἐκκλησία. Αὐτός χαρακτηρίζει ὡς κακοπροαίρετους, ὅλους ἐκείνους, πού ἀποτολμοῦν νά ἀμφισβητήσουν τήν εἰδωλική εἰκόνα του καί νά ζητήσουν ἀπό τό πρόσωπο τοῦ προκαθήμενου ἐντιμότητα καί γνησιότητα. Καί μένει στόν αὐτοθαυμασμό καί στό ναρκισσισμό.

Πρόσφατα, μέσα στό ταπεινό καί πένθιμο κλίμα τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας, ἀποτόλμησε νά στιγματίσει τούς φορεῖς τῆς κριτικῆς μέ τοῦτα τά ἀλαζονικά λόγια: «Μᾶς ἀναγκάζουν νά τά θυμόμαστε οἱ κακοπροαίρετοι καί κακόπιστοι ἄνθρωποι, πού περιμένουν νά δοῦν πῶς θά γελάσουμε, πῶς θά κλάψουμε καί σέ κάθε περίπτωση νά μᾶς ἐπιτεθοῦν. Δέν πειράζει, ἐμεῖς τή δουλειά μας κάνουμε. Καί ἡ δουλειά μας εἶναι αὐτή, πού θέλει ὁ λαός. Ἄν αὐτό ἐνοχλεῖ, τί νά κάνουμε; Δέν μποροῦμε νά κάνουμε πίσω. Αὐτό μᾶς ὑπαγορεύει ἡ συνείδησή μας καί ἡ πίστη μας». (Ἀδέσμευτος Τύπος, Μ. Πέμπτη 27 Ἀπριλίου 2000).

Ὅταν ὅλοι, μικροί καί μεγάλοι, φίλοι καί ἀντίπαλοι, συναντῶνται στήν κριτική καί στήν ἀγωνία, ὁ κ. Χριστόδουλος δηλώνει, πῶς θά συνεχίσει τή δουλειά του. Δηλαδή τήν ἀλαζονική παρέλαση στίς ὁδόνες τῶν τηλεοράσεων.

Αὐτό εἶναι τό κόμπλεξ τῆς σημερινῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας. Αὐτό εἶναι τό δράμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρεμβολῆς.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη

Μήπως ὑπάρχει κάποια Σαλώμη καί στά ἀπρόσιτα διαμερίσματα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν;

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

ΤΟ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑ ΣΤΙΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

Αέν είναι ασφαλώς τό κορυφαίο θέμα της ελληνικής 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας. Είναι, όμως, σημαντικό, κατά τό μέτρο, πού αποτελεί μέρος γενικότερου σχεδίου συρρίκνωσης της 'Ορθοδοξίας στήν 'Ελλάδα. Όλα δείχνουν ότι πρόκειται γιά μεθοδευμένη ανάπτυξη ενός προγράμματος υποβάθμισης του κυρίαρχου ρόλου, πού μπορεί νά έχει ή 'Εκκλησία στό σύγχρονο κόσμο. Πρόκειται γιά μιά παλαιά διαμάχη της ύλιστικής αντίληψης και των πνευματικών δυνάμεων αυτού του τόπου. 'Η πρώτη πιστεύει ότι ή 'Ελλάδα είναι μονοδιάστατη και λειτουργεί μέσα σέ ένα ύλιστικοκρατούμενο κόσμο. Σάν μιά μηχανή, πού στοχεύει αποκλειστικά σέ οικονομικά αποτελέσματα και σέ επιβίωση μέσα στό ευρωπαϊκό και τό παγκόσμιο γίγνεσθαι. Οί άνθρωποι της πίστης διακηρύσσουν ότι αυτό πού λέγεται 'Ελλάδα έχει διφυή, υλική και πνευματική, ύπόσταση. Είναι μέν ένα οργανωμένο Κράτος, πού στοχεύει στήν εξασφάλιση της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της οικονομικής ευημερίας του λαού του, αλλά είναι και ένας τόπος συνυφασμένος επί δύο χιλιετίες μέ τήν 'Εκκλησία του Σαρκωμένου Λόγου, μέ τά εξ αυτού αγαθά αποτελέσματα. Δέν είναι μονάχα τά αποτελέσματα, πού ανάγονται στόν μεταφυσικό χώρο, αυτά, πού ή 'Εκκλησία επαγγέλλεται, οί (πολλοί) πιστοί τά εύλαβούνται

και οί (λίγοι) άπιστοι τά χλευάζουν. Είναι και εκείνα του μοναδικού λόγου, μέ τόν όποιον εφοδιάζει ή 'Ορθοδοξία ή μικρή 'Ελλάδα στόν παγκόσμιο χώρο και εκείνα της εθνικής μας επιβίωσης, μέσα στις σαρωτικές αλλαγές των εθνών και των συνόρων, τις όποιες επιφύλαξαν στήν ανθρωπότητα οί είκοσι αιώνες, πού πέρασαν.

Τό θέμα είναι βαθύτερο. 'Αφορά ή διαμάχη εκείνων, πού δέν απόκτησαν ποτέ γεύση χριστιανικής κουλτούρας και εκείνων, πού πιστεύουν ότι ό Χριστός είναι ό Λυτρωτής του Κόσμου. Κάτι άκατανόητο γιά τους πρώτους, ή χαρά της ζωής γιά τους δεύτερους. 'Η έξισορρόπηση των άπόψεων δέν θά έλθει ποτέ και πάντα θά υπάρχει ζήτημα επικράτησης. 'Η επικράτηση της 'Ορθοδόξου θρησκείας στή Χώρα μας, πού δέν έγινε δυνατόν μέχρι σήμερα νά καταπολεμηθεί, οδηγεί τους ύλιστές σέ μεθοδεύσεις κλιμακωτής έκρίζωσης της πίστης του λαού, μέ δñθεν άχρωμες ενέργειες, τάχα στό όνομα του εκδημοκρατισμού και του ευρωπαϊκού προσανατολισμού, όπως είναι ή άπάληψη του θρησκευματος από τις ταυτότητες.

'Η άναγραφή του θρησκευματος στις ταυτότητες, δέν είναι μονάχα θέμα εξατομίκευσης εκείνων, πού εφοδιάζονται μέ αυτές, άφου και τό θρήσκευμα είναι στοιχείο προσδιοριστικό της προσωπικότητας, όπως είναι και ή ίθαγένεια και τό επάγγελ-

μα καί άλλες ένδειξεις ταυτοπροσωπίας. Ἄλλωστε, ἡ μαύρη γραμμή, πού ἀποκρυπτογραφεῖται στό μηχανήμα, ὅπωςδήποτε ἔχει νά πεῖ πολλά γιά τό φορέα τῆς ταυτότητας, ἀσφαλῶς δέ καί γιά τά «εὐαίσθητα προσωπικά του δεδομένα». Ἡ ἀναγραφή τοῦ θρησκευματος εἶναι συγχρόνως διακήρυξη, ὅτι οἱ πολῖτες, πού φέρουν τίς ταυτότητες αὐτές, ἀνήκουν σέ ἓνα Κράτος, πού, γιά λόγους, ὄχι μονάχα νεκρούς ἱστορικούς, ἀλλά ζωντανούς σημερινῆς ἐθνικῆς ταυτότητας, προβάλλει ὡς ἔμβλημα τήν Ὁρθόδοξη Θρησκεία του, τήν ἐπικρατοῦσα στήν Ἑλλάδα. Δίχως αὐτή τήν πραγματικότητα ἡ ἀντίστοιχη διακήρυξη τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος δέν θά ἔχει θέση καί θά πρέπει νά καταργηθεῖ. Ἡ Συνταγματική προμετωπίδα «Εἰς τό Ὄνομα τῆς Ἁγίας καί Ὁμοουσίου καί Ἀδιαιρέτου Τριάδος», αὐριο θά πούν, δέν χρειάζεται καί ἄς ἀπαλειφθεῖ. Ἡ ἐξίσωση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μέ τά ἄλλα δόγματα καί τίς διαφορές θρησκείες, μέσα στήν καρδιά τῆς Ὁρθοδοξίας, θά εἶναι πλέον γεγονός. Οἱ σχέσεις τοῦ Κράτους μέ τήν Ἐκκλησία θά διακοποῦν. Οἱ λόγοι, πού θά προτιμᾶται ὁ χριστιανικός ὄρκος, τά μυστήρια, οἱ ἐορτές, τό ὀρθόδοξο ἦθος καί ἔθος τοῦ Κλήρου καί τοῦ Λαοῦ, γενικά, στήν κρατική ζωή, θά ἐκλείψουν. Ὅλες οἱ θρησκείες, ἀκόμα καί ἐκεῖνες, μέ τούς ἐλάχιστους πιστούς, οἱ ὑπαρκτές σήμερα καί ὅσες θά βλαστήσουν αὐριο, θά ἔχουν ἴσα δικαιώματα ἔναντι ὅλων. Θά ἔχουν κάμει μιά μεγάλη κατάκτηση σέ βάρος τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὁ προσπλητισμός θά ὀργιάσει. Οἱ προστατευτικοί κατ' αὐτοῦ νόμοι θά εἶναι περιττοί καί θά καταργηθοῦν. Ὁ Ὁρθόδοξος χαρακτήρας τοῦ ἔθνους θά ἀποχρωματιστεῖ. Θά γίνουμε μιά ἀμερικανική κοινωνία, μέ τήν πανσπερμία τῶν δογμάτων καί τῶν θρησκειῶν. Θά καταντήσουμε σταδιακά μιά κα-

θαρά ὕλιστική οἰκονομοκρατούμενη χώρα καί θά μποῦμε γιά τά καλά στή «νέα ἐποχή».

Κινδυνεύουμε πράγματι ἀπό τά παραπάνω ἐνδεχόμενα, πού ἔγιναν, πλέον, πολύ ὁρατά. Ἐάν ἡ Πολιτεία μπορεῖ νά ἐγγυηθεῖ ὅτι θά τά ἀποκλείσει, ἴσως τό θέμα τῶν ταυτοτήτων νά πάρει περιορισμένες διαστάσεις. Καί μπορεῖ νά εὑρεθεῖ μιά ἀπό κοινοῦ ἀποδεκτὴ λύση, ἂν ὑπάρξει θέληση εἰλικρινοῦς διαλόγου. Πού, συνήθως, ὅποιος εἶναι ἡ ἐξουσία, τόν ἀποφεύγει. Αὐτή ἡ λύση μπορεῖ νά εἶναι ἡ προαιρετική ἀναγραφή τοῦ θρησκευματος, ἢ ὁ ἐφοδιασμός τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν μέ ξεχωριστή ταυτότητα, ἢ κάποια ἄλλη λύση, πού θά δείχνει, σέ τελική ἀνάλυση, τήν προνομιακή ἱστορική ἰδιοτυπία αὐτῆς τῆς Χώρας. Θά ἀποτυπώνει, δηλαδή, τήν καθαρά δημοκρατική ἐνδειξη τῆς πλειοψηφίας τῶν Ὁρθοδόξων καί θά δίνει τό στίγμα τῶν θρησκευτικῶν μειονοτήτων καί τό μικρό ἀριθμό ἐκείνων, πού θορυβοῦν γιά λόγους τεχνητῆς προβολῆς καί μηχανιστικῆς μεγέθυνσης τῶν ἀτυχῶν πιστευμάτων τους ἢ τῆς ἀπιστίας τους καί τῆς μειονεξίας τους. Ἄν, ὅμως, στόχος τῆς Πολιτείας εἶναι ὁ τελικός χωρισμός της ἀπό τήν Ἐκκλησία, δηλαδή ὁ σταδιακός ἀποχρωματισμός της ἀπό τήν πνευματική της σφραγίδα καί ἡ τελική ἀφομοίωσή της στή νέα σχήματα τῆς παγκόσμιας ὕλιστικῆς αἵχμαλωσης καί διστάζει νά τό πεῖ καθαρά-προδήλως γιά λόγους πολιτικῆς σκοπιμότητας «διά τόν φόβον τῶν ψηφοφόρων», ὅπως δίσταζε, μόλις πρό διμήνου, προεκλογικά, νά μιλήσει γιά τίς σκοπούμενες ἀλλαγές στίς ταυτότητες-τότε ἡ Ἐκκλησία πρέπει νά προετοιμαστεῖ νά ἀντιμετωπίσει σωστά αὐτή τήν ἀποφασιστική γιά τή ζωή της πρόκληση.

Ὅμως, αὐτοί, πού τή βάζουν σ' αὐτές τίς δοκιμασίες, σ' αὐτή τήν κρίσιμη ἐποχή, ἔχουν πολύ ἐργαστεῖ ἀπό παλαιότερα γιά νά τήν ἀποδυναμώσουν, μέ βάση μακροχρόνιο

καί καλά οργανωμένο σχέδιο, ώστε να είναι διηρημένη καί εύαλωτη καί να μή διαθέτει, σήμερα, ισχυρές δυνάμεις, κατάλληλες να αντιπαλαίσουν τούς σύγχρονους προσβολείς της. Είναι κοινῶς γνωστό, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νά λύσει ἀμέσως τά ἐσωτερικά της προβλήματα, προκειμένου νά γίνη ἱκανή νά ξεπεράσει τίς κρίσεις, πού τῆς ἐπιφυλάσσουν οἱ καιροί. Νά ξεκάσει τίς αὐθαιρεσίες στή διοίκησή της. Αὐτά πού τῆς κάνει σήμερα τό Κράτος, τά ἔκανε ἐκεῖνη, ὅταν εἶχε τήν εὐνοια τῆς κρατικῆς ἐξουσίας. Τά προβλήματα θέλουν σοβαρότητα καί ὑπευθυνότητα. Οἱ ἐλαφρόπτες καί οἱ ἐγωισμοί εἶναι πάντα ἐπικίνδυνα βήματα σέ ἀβέβαιους ἀτραπούς. Εἶναι καιρός ἀμέσως νά διορθωθοῦν τά λάθη, πού συνετέλεσαν σπὴν ἀποδυνάμωση τῆς Ἐκκλησίας, τὰ ὀλισθήματα, πού τήν ἔφεραν στό σημερινό κατάντημά της, ὥστε νά μήν μπορεῖ νά ἀντισταθεῖ ἀποφασιστικά στίς ἱστορικές προκλήσεις τῶν ἰσχυρῶν. Δέν ἦταν πολὺ δύσκολο νά καταλάβουν οἱ ἐκκλησιαστικοί μας ἡγέτες, ὅτι αὐτοί, πού ἐπιδιώκουν, τώρα, τή συρρίκνωσή της, πρῶτα τήν δίκασαν καί τήν εὐτέλισαν μέ τίς ἐπεμβάσεις τους, τίς, δῆθεν, «συνδρομές» τους στίς ἐσωτερικές της διαμάχες. Ἐγκληματικές «βοήθειες», τάχα, πρὸς τή «διοικοῦσα Ἐκκλησία», τότε, «γιά νά διωχθοῦν οἱ ἀνεπιθύμητοι». Τώρα, ὅμως, οἱ ἴδιοι, τῆς καταφέρουν τά ἀποφασιστικά πλήγματα.

Ἄς τό ποῦμε καθαρά. Ὅσοι συνεργάσθηκαν, γιά λόγους ἐφήμερων συμφερόν-

των, συμπλέοντας μέ τίς συντακτικές πράξεις τῆς δικτατορίας, καί τίς, κατά καιρούς, ἰδιαίτερες προτιμήσεις τῶν δημοκρατικῶν κυβερνήσεων, ὥστε νά ἔχει ὁ τόπος, ἐπὶ ἓνα τέταρτο αἰῶνα, μιά πληγωμένη Ἐκκλησία, στηριζόμενη σέ ἀντικανονικές βακτηρίες, ἔχουν τήν εὐθύνη γιά τό ὅτι, Αὐτή, πού θά ἔπρεπε νά ἦταν ἡ μεγάλη τροφός τοῦ Ἑθνους, δέν ἔχει σήμερα τήν παρηγορία νά ἀρθρώσει τόν-ἐκείνον πού ἔπρεπε-πειστικό καί ὑπεύθυνο λόγο, ὁ ὁποῖος θά ἔδεικνε τίς ὀρθές κατευθύνσεις καί θά ἔδινε τίς ἀποφασιστικές λύσεις. Ὅσοι συνετέλεσαν, ὥστε ἡ Ἐκκλησία νά ἀπογυμνωθεῖ ἀπό καταξιωμένα πνευματικά στελέχη, πού μπορούσαν νά τή διατηρήσουν καί νά τήν προωθήσουν σέ πατερικά ἐπίπεδα σοβαρότητας, δύναμης καί ἀποτελεσματικῆς παρουσίας στίς σύγχρονες προκλήσεις καί ὅσοι ἀδιαφόρησαν γιά τό ὅτι ὁ κλῆρος, γενικά, στελεχώθηκε ἀπό πρόσωπα, πού δέν μποροῦν νά ἀντιμετωπίσουν μιά κρίση τοῦ μεγέθους αὐτῆς, πού σήμερα τή μαστίζει, ἄς ἀναλογισθοῦν πόσο μεγάλο κακό προκάλεσαν καί πόσο μεγάλη εὐθύνη ἔχουν. Καί ὅσοι μποροῦν νά βοηθήσουν, ἔστω καί αὐτή τή στιγμή, σπὴν ἀνασύνταξη τῶν δυνάμεων τῆς Ἐκκλησίας, ἄς σκεφθοῦν πόσο σπουδαῖο ἔργο τούς ἀναθέτει, τώρα, ὁ Θεός. Τά προβλήματα εἶναι πρὸ τῶν πυλῶν. Καί οἱ εὐθύνες γιά τήν περίσταση βαραίνουν στοὺς ὤμους αὐτῶν, πού τίς ἔχουν.

Δημήτριος Παπουσιδάκης
Δικηγόρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἐξαπάτησε τήν Ἱεραρχία. Πρὶν ἀπὸ τήν ἀρχιεπισκοπικὴ ἐκλογή ὑποσχόταν, πῶς, μόλις ἀναλάβει τήν ἐξουσία, θά λύσει ἀμέσως τό ἐκκλησιαστικὸ πρόβλημα. Ἀν φανέρωνε ὅτι στὰ σχέδιά του ἦταν τό ἀντίθετο, δέν θά κέρδιζε τήν ἐκλογή.

«...καλέσω μου τὰ ἔθνη».

Ἀντίφωνο Μ. Πέμπτης ἑσπέρας)

Τίς τελευταῖες δεκαετίες παρατηρεῖται στὸν Χριστιανικὸ κόσμο μιά νοσταλγία γιὰ τὴν ἀνόθευτη Ἐκκλησία τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Μαρτύρων. Στὴ Δύση, ἡ νοσταλγία αὐτὴ μορφοποιεῖται σέ ἕνα συνεχῶς αὐξανόμενο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, τὴν ὁποία πολλοὶ θεωροῦν ὡς τὴν αὐθεντικὴ ἱστορικὴ συνέχεια τῆς Ἐκκλησίας, πού ἐγκαινιάστηκε στό ὑπερῶο τῆς Πεντηκοστῆς. Συνέπεια αὐτοῦ εἶναι ἡ παρατηρούμενη τὰ τελευταῖα χρόνια εἰσδοχὴ στοὺς κόλπους Τῆς πολλῶν ἑτεροδόξων προσυλήτων. Ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα εἶχε γράφει πρὸ καιροῦ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τους ἔχει ἀρχίσει νὰ συγκρίνεται πρὸς τὸν ἀριθμὸ τῶν Ὁρθόδοξων μεταναστῶν στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη. Πρόσφατο δὲ δημοσίευμα ἀναφέρει ὅτι «οἱ βαπτίσεις τῶν (Ὁρθόδοξων) Χριστιανῶν στὴν Ἀγγλία, σύμφωνα μὲ ἔρευνες, παρουσιάζουν μεγάλη αὐξηση ἐναντι τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν», γεγονός, «πού καὶ τὸ θρυλικό BBC δὲν ἄφησε ἀσχολίαστο» (Ἀδέσμευτος 4-5-2000).

Ἡ Ἐγκυκλοπαίδεια Μπριτάννικα, ἐξ ἄλλου, στὰ συμπληρώματά της τῶν ἐτῶν 1995 καὶ 1996 ἀναφέρει τὴν Ὁρθοδοξία, ὡς τὴν ταχύτερα ἀναπτυσσόμενη ἀπὸ τίς κύριες θρησκείες στὴ Βόρεια Ἀμερική. Ἐπίσης, σέ πρόσφατη καταχώρηση στὴ σελίδα «Orthodox News» στό Διαδίκτυο

(Internet), ἀναφέρεται ὅτι οἱ μορφωμένοι ντόπιοι ἀγγλόφωνοι Ὁρθόδοξοι ἀποτελοῦν πιά τὴν πλειοψηφία στὴν περιοχὴ αὐτή, σέ σχέση πρὸς τοὺς ἑτερόγλωσσους μετανάστες. Καὶ ἀκόμα ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι στὴ Βόρεια Ἀμερική εἶναι ἤδη περισσότεροι ἀπὸ τοὺς Ἐπισκοπιανούς (Ἀγγλικανούς) καὶ τοὺς Πρεσβυτεριανούς μαζί.

Παράλληλο φαινόμενο εἶναι ἡ ἀνθησις τῆς ὀρθόδοξης ἱεραποστολῆς στὸν μὴ Χριστιανικὸ καὶ τὸν «Τρίτο» Κόσμο. Οἱ εἰδήσεις, πού φτάνουν, γιὰ τὸ ἔργο τῶν Ὁρθόδοξων ἱεραποστόλων καὶ τὴν καρποφορία του στὴ Καραϊβική καὶ στὴ Λατινικὴ Ἀμερική, στὴν Ἀφρική καὶ στὴ Μαδαγασκάρη, στίς Ἰνδίες, στὴν Κίνα, στὴ Μαλαισία, στίς Φιλιππίνες, στὴν Ἀπω Ἀνατολή, θυμίζουν τὴν ἀθόρυβη ἐξάπλωση τοῦ Εὐαγγελίου στὸν πολὺγλωσσο καὶ πολυεθνικὸ εἰδωλολατρικὸ κόσμο τῶν πρώτων αἰώνων τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τότε, πού ἡ Ἐκκλησία ἐβλεπε νὰ συρρέουν «θεοφεγγεῖς ὡς φωστῆρες ἐκ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης καὶ ἐώας» (Κανὼν τοῦ Πάσχα) οἱ καρποὶ τῶν ὠδίνων Τῆς, οἱ πρῶτοι Χριστιανοί.

Οἱ πληροφορίες αὐτές δὲν μεταφέρονται ἐδῶ μὲ σκοπὸ τὴ θριαμβολογία. Ἐπαινος γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία δὲν εἶναι οἱ μεγάλοι ἀριθμοὶ ὁπαδῶν. Οὔτε οἱ ὑψηλοὶ βαθμοὶ δημοτικότητας. Δὲν εἶναι τὸ αὐξανόμενο ἐνδιαφέρον, πού δείχνουν οἱ περιέργοι τοῦ κό-

σμου. Δόξα για την Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία είναι τὰ πάθη Της. Πρότυπό Της αἰώνιο ἔχει τή σταυρική θυσία τοῦ Χριστοῦ, στήν ὁποία κατ' ἐξοχήν ἀναζήτησε καί εἶδε τή δόξα Του. Γι' αὐτό καί στήν Ὁρθόδοξη εἰκόνα τῆς Σταυρώσεως ἡ Ἐκκλησία μας βάζει πάνω ἀπό τήν κεφαλή τοῦ καθημαγμένου, νεκροῦ Χριστοῦ τήν ἐπιγραφή: ὁ Βασιλεὺς τῆς Δόξης. Οἱ πληροφορίες, λοιπόν, πού ἔρχονται ἀπ' ὅλο τόν κόσμο, γιά τήν ἐξάπλωση τῆς Ἐκκλησίας μας, μᾶς ὑποχρεώνουν νά σκύφουμε καί νά ἀφουγκραστοῦμε τή μυστική κραυγή Της. Ἡ Ἐκκλησία μας κράζει ἀνά τούς αἰῶνες «ὠδίνουσα καί βασανιζομένη τεκεῖν», ὅπως ἡ γυναίκα τοῦ ὁράματος τῆς Ἀποκαλύψεως (Ἀποκάλ. ιβ'), γιά νά ἀναγεννήσει τούς ἀνθρώπους σ' ὅλα τὰ μήκη καί πλάτη τῆς γῆς καί νά τούς δεῖ νά ὠριμάζουν «εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. δ' 13).

Οἱ ὠδίνες τῆς Ἐκκλησίας δέν ἀποτελοῦν σχῆμα λόγου. Εἶναι βιωματικές ἐμπειρίες τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος. Πού κι' αὐτό συνεχῶς ἀναγεννᾶται, καθὼς πορεύεται μέσα στήν αὐχμηρή ἐρημιά τοῦ κόσμου. Ἐμπειρίες κόπου καί μόχθου. Δακρύων καί στεναγμῶν. Θυσιῶν καί διωγμοῦ. Γιά νά κρατήσῃ ἀπαραχάρακτο τό φρόνημα καί ἄσπιλο τό ἦθος του. Γιά νά φτάσῃ γνήσια ἡ πίστη τῶν Ἀποστόλων καί ἀνόθευτο τό βίωμα τῶν ἁγίων Πατέρων σ' ὅλα τὰ ἔθνη, πού διφοῦν. Ἄν τέτοιες ἐμπειρίες δέν ὑπάρχουν, ἄλλ' ἀντίθετα πλεονάζει ἡ νοσηλική εὐφορία τελετῶν καί πανηγυριῶν, ἀκίνδυνη ἢ προσοδοφόρα, τότε δέν ἔχουμε συμμετοχή στίς καρποφόρες ὠδίνες τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἡ γνησιότητα τῆς πορείας μας βρίσκεται σέ κίνδυνο. Οἱ πιστοί, πού ἔχουν, ἤδη, ἀστοχήσει, εἶναι πολλοί. Κάποιοι, μάλιστα, μέ ἐπίφαση ἀγιότητας.

Ὁ προβληματισμός αὐτός δέν εἶναι ἀπο-

κλειστικά δικός μας. Σύγχρονος Μητροπολίτης, ἀπό τούς σοφώτερους τῆς Ἱεραρχίας μας, σέ πρόσφατη ἰδιωτική συζήτηση ἔχει ἐκφράσει τήν αγωνία του: «Καταγράφουμε μέ κομπασμό πόσοι νέοι πιστοὶ ἀσπάζονται τήν Ὁρθόδοξία, δέν βλέπουμε, ὅμως, πόσοι βαπτισμένοι Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ χάνονται». Καί πράγματι χάνονται Ἀρχιερεῖς καί Ἱερεῖς, κληρικοὶ καί λαϊκοί. Ὅχι μόνο γιατί ἀσπάζονται αἱρέσεις ἢ ἐντάσσονται σέ σέκτες καταστρεπτικῶν λατρείων. Ὅχι μόνο γιατί ψυχραίνονται καί ἀδιαφοροῦν πνιγμένοι στίς μέριμνες τοῦ κόσμου. Ἀλλά καί γιατί πολλοί, πού σεμνύνονται γιά τήν ἔνταξή τους στίς τάξεις τῶν πιστῶν, σχετικοποιοῦν τήν ἀλήθεια καί τό ἦθος τῆς Ἐκκλησίας. Θέλουν νά Τήν «ἐκσυγχρονίσουν». Νά ἐλίσσεται μέσα στό σύγχρονο ἀνταγωνιστικό περιβάλλον, ὅπως κάνουν οἱ πολιτικοί, οἱ ἐπιχειρηματίες ἢ οἱ ἰνστρούκτορες. Νά μιλάει, λένε, στόν σύγχρονο ἄνθρωπο, καί μάλιστα στοὺς νέους. Καί νά τούς λέει αὐτό, πού ἐπιτάσσουν οἱ διαμορφωτές τῆς κοινῆς γνώμης. Νά περιστείλει ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τήν διεκδίκησέ Της, ὅτι εἶναι φορέας τῆς ἀπόλυτης ἀποκεκαλυμμένης ἀλήθειας, τήν ὁποία ἔχει χρέος νά βιώνει καί νά κηρύττει καί νά ἐνταχθεῖ μέσα στά σχήματα τοῦ κόσμου. Νά γίνῃ ἓνα μέρος τῶν μηχανισμῶν μέσω τῶν ὁποίων οἱ δυνάμεις, πού κυβερνοῦν τό σύγχρονο κόσμο ὁδηγοῦν τίς κοινωνίες ἐκεῖ πού θέλουν.

Ἡ ἀλλοίωση τοῦ φρονήματος πολλῶν ἐκ παραδόσεως Ὁρθόδοξων λαῶν εἶναι ἤδη αἰσθητή. Δέν τούς ἐνοχλεῖ πιά ἡ ὑποβάθμιση τῶν ἠθικῶν κριτηρίων. Κάποτε, μάλιστα, κηρύσσεται καί ἀπό ἐπίσημα χεῖλη, χωρίς σοβαρή ἀντίδραση ἀπό τό ἐκκλησιαστικό σῶμα. Ἡ οἰκουμενική διάσταση τῆς Ὁρθόδοξίας συρρικνώνεται. Οἱ τοπικές Ἐκκλησίες περιχαράκωνονται μέ αὐτάρ-

ΨΙΘΥΡΟΙ

Θά ἔχανε τὴν ἐκλογή.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἦ δὲ διαθέτει μνήμη ἣ δὲν ἔχει αὐτογνωσία. Εὐκολα στιγματίζει τὴν ἀσυνέπεια τῶν πολιτικῶν ἀρχόντων. Ἀλλά δὲν ἀποτολμαεῖ νὰ ἐγγίσει τὴ δική του ἀσυνέπεια, πού καταχωρεῖται, ὡς μαύρη σελίδα, στὴν ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία.

Ἀντιγράφουμε ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «Ἐλεύθερος Τύπος» τῆς 30ῆς Μαΐου 2000, τὴν ἐφημερίδα, πού στηρίξε καὶ στηρίζει τὸν κ. Χριστόδουλο.

«Ἄλλο θὰ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἂν τὸ κόμμα τοῦ ΠΑΣΟΚ εἶχε περιλάβει στὸ πρόγραμμά του τίς προθέσεις του γιὰ ἀλλαγές στὶς σχέσεις τῆς Πολιτείας μὲ τὴν Ἐκκλησία. Αὐτὴ ἦταν μιὰ ἐκτίμηση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου, πού ἐξέφρασε χθὲς τὸ πρωὶ κατὰ

τὸ πρόγευμα πού παρετέθη στὶς μοναχὲς καὶ τοὺς μοναχοὺς πού συμμετέσχον στὴν παμ-
μοναστικὴ ἀγρυπνία, στὸν ἱερό Ναό τοῦ
ἀγίου Νεκταρίου Αἰγίνης».

Τί τὴν ἤθελε τὴν ἐπισήμανση αὐτὴ ὁ κ. Χριστόδουλος; Παρακίνησε πολλοὺς ἐκ-
κλησιαστικοὺς παράγοντες νὰ διερωτη-
θοῦν: Ἐπειὶ ποιό θὰ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα
τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν ἐκλογῶν, ἂν ὁ κ. Χρι-
στόδουλος ἔδειχνε ἐκ τῶν προτέρων τίς
προθέσεις του γιὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸ ζήτημα,
πού ταλαιπωρεῖ τὴν Ἐκκλησία ἐπὶ μιὰ ὁλό-
κληρη εἰκοσιπενταετία;

Πρὶν ἀπὸ τίς ἀρχιεπισκοπικὲς ἐκλογὲς ὁ
κ. Χριστόδουλος διασάλπιζε, πῶς, μόλις πά-
ρει στὰ χέρια του τὴν ἐξουσία τοῦ προκαθη-
μένου θὰ λύσει ἀμέσως τὸ γόρδιο αὐτὸ δε-
σμό καὶ θὰ ἐλευθερώσει τὴν Ἐκκλησία τῆς
Ἑλλάδος ἀπὸ τὸ ἄγος τῆς ἀντικανονικότη-
τας καὶ τῆς κραυγαλέας παρανομίας. Μόλις,
ὅμως, πῆρε στὰ χέρια του τὴ σφραγίδα τῆς
πρωτοκαθεδρίας, ληρομόνησε τίς ὑποσχέσεις
του καὶ τίς ἐξαγγελίες του καὶ συνέχισε τὴ
σκοτεινὴ τακτικὴ τοῦ προκατόχου του.

Γιατί δὲν τόλμησε, προεκλογικά, νὰ πεῖ
τὴν ἀλήθεια; Ἄν τότε ἦταν εἰλικρινὴς καὶ
δὲν ἔδινε ψεύτικες ὑποσχέσεις, τώρα δὲν θὰ
ἦταν Ἀρχιεπίσκοπος.

καὶ καὶ κομπασμὸ στὰ στενά ἐθνικά ὄριά
τους. Οἱ προκαθήμενοί τους βρίσκονται σέ
διαρκῇ σκληρὸ ἀνταγωνισμό. Σέ ἐνδη-
μοῦσα ἀδυναμία νὰ συναντηθοῦν καὶ νὰ
μιλήσουν ἐν συνόδῳ μὲ εἰλικρίνεια καὶ νὰ
λύσουν, ὅπως θέλει ὁ Θεός, τὰ προβλήμα-
τα, πού ἀναφύονται στὶς κατὰ τόπους
Ἐκκλησίες καὶ τίς μεταξύ τους σχέσεις.
Ὅλα αὐτὰ συνθέτουν ἓνα τοπίο μέσα σέ
πυκνὴ ὁμίχλη.

Ἐπίκαιρο, λοιπόν, καὶ σήμερα αὐτό, πού
εἶχε λεχθεῖ στὴ δεκαετία τοῦ '60. Σέ μιὰ
ἐποχὴ, πού στὴν Ἐκκλησίαν μας τὰ ἡθικά
σχάνδαλα καὶ οἱ διοικητικὲς ἀνωμαλίες
βρίσκονταν σέ ἔξαρση. Τότε, πού ἀπὸ τὴν

ἄλλη μεριά, ἔφταναν σέ μᾶς οἱ ἀπρόσμενες
εἰδήσεις γιὰ τοὺς σκληροὺς ἀγῶνες καὶ γιὰ
τὴ σπορά τοῦ λόγου τοῦ Εὐαγγελίου, πού
πραγματοποιοῦσε ὁ πρωτοπόρος ἱερα-
πόστολος τῶν καιρῶν μας, ὁ μακαριστός π.
Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος, σέ
χῶρες τῆς μαύρης Ἀφρικῆς. Τότε, λοιπόν,
εἶχε λεχθεῖ, σχετικὰ μὲ τὴν ἀποδοχὴ τοῦ
κηρύγματος αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς,
τοῦτο: «Ἴσως στείλει κάποτε ὁ Θεὸς
μαύρους Ὀρθόδοξους ἱεραποστόλους, νὰ
διδάξουν καὶ σέ μᾶς μέ κύρος καὶ ἀξιοπιστία
τὸ θέλημά Του...».

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

Ἡ κριτική τῶν φίλων.

Ἄς μὴν ἀφιερώσει χρόνο γιὰ νὰ μελετήσει τίς κριτικές τῶν ἐχθρῶν, πού τόν ἐνοχλοῦν καί τόν ἐκνευρίζουν, ὁ κ. Χριστόδουλος. Ἄς ἀνοίξει τήν ἀκοή του νά ἀφουγκραστεῖ τίς ἐπικρίσεις τῶν φίλων του.

Στίς 27 Μαΐου τοῦ 2000 ὁ διεθυντής τῆς ἐφημερίδας «Ἐλεύθερος Τύπος» Γιώργος Κύρτσος ἐπισήμανε, μέ εὐστοχη, περιεκτική φράση, τήν ἐκτροπή τοῦ κ. Χριστοδούλου:

«Ἡ διετία Χριστοδούλου ἔβγαλε τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀπό τό τέλμα καί ἐνίσχυσε τοὺς δεσμούς τῆς Ἐκκλησίας μέ τοὺς πιστοὺς. Οἱ θετικές ἐξελίξεις σηματοδεύτηκαν ἀπό τὰ γενικά χαρακτηριστικά τοῦ εὐρύτερου συστήματος ἐξουσίας. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει ἀρχίσει νά μοιάζει μέ κόμμα, γεγονός, πού κάνει τόν πρωθυπουργό νά ἐκτιμᾷ ὅτι θά μπορέσει νά πᾶει τίς σχέσεις κυβέρνησης-Ἐκκλησίας ἐκεῖ, πού ἐπιθυμεῖ.

Πρῶτον, ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀποκτήσει τήν «ἐσωκομματική» ἀντιπολίτευσή της καί τίς λίγο-πολύ ὀργανωμένες τάσεις στοῦ πλαίσιο τῆς Ἱεραρχίας.

Δεύτερον, ἔχει ἀνοιχθεῖ στά ΜΜΕ μέ ἀποτέλεσμα νά περνάει εὐκολότερα τὰ μηνύματα στήν κοινωνία ἀλλά καί νά ὑφίσταται τίς συνέπειες τοῦ ἐμπορικοῦ ἐντυπωσιασμοῦ, πού προσδιορίζει τή λειτουργία τῶν περισσώτερων ΜΜΕ.

Τρίτον, ἡ Ἐκκλησία ἐπιδιώκει νά συνδεθεῖ μέ τό κοινοτικό, κρατικό ταμεῖο, γεγονός πού ἐνισχύει τή λογική τῆς διαπραγματεύσεως. Ἐχει ἀποκτήσει καί τὰ δικά της διαχειριστικά σκάνδαλα, πού ἀξιοποιοῦνται στόν ἀγῶνα γιὰ τήν ἐκκλησιαστική ἐξουσία καί τήν κάνουν πιο εὐάλωτη.

Τέταρτον, ἡ λεγόμενη διαπλοκή ἔχει ἐπιτύχει ἐντυπωσιακή διεξόδου στόν ἐκκλησιαστικό ὥρο καί δρᾷ, σάν ἐξωθεσμικός παράγοντας, μέ τόν ἴδιο ἀκριβῶς τρόπο πού

τῆς ἔχει ἐξασφαλίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στήν πολιτική.

Αὐτοῦ τοῦ εἶδους ἡ ἐκκοσμίκευση τῆς Ἐκκλησίας ἐνισχύει τήν πεποίθησή τοῦ κ. Σημίτη ὅτι μπορεῖ νά τή χειρισθεῖ πολιτικά καί νά τῆς ἐπιβάλλει τίς κυβερνητικές ἀπόψεις χωρίς μεγάλο πολιτικό, ἐκλογικό κόστος».

Φίλος τοῦ κ. Χριστοδούλου ὁ διευθυντής τῆς ἐφημερίδας, Ἄλλά «φιλότατη ἡ ἀλήθεια». Ὅσο καί ἂν ἐνοχλεῖ τόν προκαθήμενο ἡ κριτική καί ὅσο καί ἂν τόν ἐξοργίζει ἡ δημοσιοποίηση τῶν προκλητικῶν ἐρωτοτροπιῶν του πρός τό μπαλκόνι τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας καί τῶν ἀντιεκκλησιαστικῶν μεθοδεύσεών του.

Τά βλάσφημα ἀνέκδοτα.

Πυκνή ἡ δημοσιογραφική ἀναφορά στά ἀνέκδοτα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου. Καί μέ τό ἄρτημα τῶν σκωπτικῶν σχολίων καί τῆς γελοιογραφίας. Πολιτικοί, δημοσιογράφοι, τηλεπαρουσιαστές, ἀρθρογράφοι περιοδικῶν καί ἐφημερίδων, ἀκόμα καί μαθητές τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου παρακινοῦν καί προκαλοῦν τόν Ἀρχιεπίσκοπο νά πετάξει στόν ἀέρα κανένα ἀνέκδοτο ἢ ἀνεκδοτάκι, γιὰ νά γελάσουν καί νά βροῦν ἐπίκαιρης, δηκτικῆς κριτικῆς.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος δέν ἔχει πιάσει τό σφιγμό τῶν ἐπευφημιῶν καί τῶν ἀναφορῶν στά ἀνέκδοτά του. Συνεχίζει, σάν νά εἶναι ὁ θαμώνας τοῦ καφενεῖου τῆς γειτονιάς, πού καταπολεμάει τήν προσωπική του ἀνία καί τή βαρυνεστημάρα τῶν συνθαμῶνων του μέ τή σχοινοτενῆ ἀφήγηση πραγματικῶν ἢ ὑποθετικῶν ἱστοριῶν. Ὅπου σταθεῖ καί ὅπου βρεθεῖ, σέ ἐπίσημους καί σέ ἀνεπίσημους χώρους, βγάξει ἀπό τό τσουβάλι τῆς μνήμης του ἀνέκδοτα.

Γιὰ τήν τάση του αὐτή δέν θά εἶχαμε

σχόλιο, αν δεν έκτρεπόταν και σε ανέκδοτα, που αποτελούν καθαρή βλασφημία προς τό πρόσωπο του Θεού και προς τά πρόσωπα των αγίων.

Ο Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἔχει μά τάση νά αναμιγνύει στά ανέκδοτά του τά ἱερά Πρόσωπα τῆς Ἀγίας Τριάδος καί τούς ἀγίους Ἀγγέλους καί τούς ἀγίους τῆς Ἐκκλησίας μας. Καί αὐτό εἶναι βλάσφημο. Ἀπαράδεκτο. Καί γιά τόν τελευταῖο ἄνθρωπο. Τόν πιστό ἤ τόν ἄπιστο. Ἀσύγκριτα περισσότερο γιά τόν προκαθήμενο τῆς Ἐκκλησίας.

Τό τρίπτυχο τῆς βλασφημίας.

Ο «Ταχυδρόμος» τῆς 20ης Μαΐου δημοσίευσε εὐρύτατο καί κοσμικότατο ρεπορτάζ γιά τήν ἐπίσκεψη καί τή φιλοξενία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου στήν ἔπαυλη ἐνός ἐφοπλιστῆ, στή Σύρο.

Ἀφήνουμε ὅλες τίς λεπτομέρειες, πού καταχωροῦνται στό δημοσίευμα. Τό κοσμικό φρόνημα καί τή διασύνδεση τοῦ κ. Χριστοδούλου μέ τή διαπλοκή τοῦ πλούτου. Ὅλα αὐτά οὔτε πρωτότυπα εἶναι οὔτε ἄγνωστα. Στεκόμαστε καί υπογραμμίζουμε μέ ἔμφαση τό τρίπτυχο τῆς βλασφημίας.

Ο κ. Χριστόδουλος, κατά τό γεῦμα στήν ἔπαυλη τῆς Σύρου διάνθισε τό λόγο του μέ τρία (ναί, τρία) ανέκδοτα. Τό περίεργο καί ἐξοργιστικό εἶναι, ὅτι καί τά τρία ανέκδοτά του προσέβαλαν τό Πρόσωπο τοῦ Θεοῦ καί τό ἥθος τῆς Ἐκκλησίας μας. Τό ἕνα, πού τό ἔχει ξαναπεῖ καί δέν προκαλεῖ τό γέλιο, ἀλλά τήν ἀγανάκτηση, ἀναφέρεται σέ μιά μαθήτρια Κολλεγίου στήν Ἀγγλία, πού ὄνειρεύτηκε νά γίνει πόρνη καί ἡ δασκάλα τῆς, πού δέν κατάλαβε ἀπό τήν πρώτη στιγμή τήν ἱρλανδική προφορά τῆς καί νόμισε πώς θέλει νά γίνει προτεστάντις, ἀνησύχησε. Ὅταν, ὁμως, ἡ μαθήτριά τῆς τῆς ἐξήγησε πώς θέ-

λει νά γίνει πόρνη καί ὄχι προτεστάντις, ἠσύχασε.

Γιά ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Λέγεται τέτοιο ἀνέκδοτο ἀπό στόμα ἱερωμένου καί μάλιστα Ἀρχιεπισκόπου;

Βλάσφημα, ἀπό τήν ἀρχή ἴσαμε τό τέλος τά δυσόλλα. Παρουσίασε τά Πρόσωπα τῆς Ἀγίας Τριάδας νά κουθεντιάζουν μεταξύ τους καί μέ τούς ἀγίους Ἀγγέλους καί νά συναρμολογοῦν ἀνεκδοτάκια, σάν αὐτά, πού ἔχει συνηθίσει νά λέει ὁ προκαθήμενος μέ ἥρωες τούς Ποντίους ἀδελφούς μας.

Κάποιοι τοῦ θύμισαν, πώς δέν πρέπει νά παίρνει στό στόμα του τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ «ἐπί ματαίῳ». Ἀλλά δέν φαίνεται νά τό κατάλαβε. Τώρα δέν μένει ἄλλος τρόπος γιά νά καταλάβει τό λάθος του καί νά σταματήσει τόν ἐμπαιγμό τῶν Θείων Προσώπων, ἀπό τήν παραπομπή του σέ ἐκκλησιαστικό Δικαστήριο. Ἡ Ἱερά Σύνοδος εἶναι ὑποχρεωμένη νά περισυλλέξει ὅλο αὐτό τό ἀποδεικτικό ὑλικό καί νά καταστήσει ὑπόδικο τόν Ἀρχιεπίσκοπο.

Κανένας, μά ἀπολύτως κανένας δέν ἔχει τό δικαίωμα νά συνθέτει ἀνεκδοτάκια μέ ἥρωες τά ὑπερούσια Πρόσωπα, τοῦ Θεοῦ ἢ τοῦ σαρκωμένου Λόγου ἢ τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτήτης ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνσι: 190 11 Αὑλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

Ἰωαννίνων 6 Μοσχάτο.